

Opis predmeta

Opće informacije		
Nositelj predmeta	Prof. dr. sc. . Miomir Matulović	
Naziv predmeta	Teorija prava i države	
Studijski program	Stručni upravni studij	
Status predmeta	Obvezni	
Godina	I.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	6
	Broj sati (P+V+S)	60 (P)

1. OPIS PREDMETA
<i>1.1. Ciljevi predmeta</i>
<p>a) Odgojni cilj: stjecanje osnova pravne kulture te kritičnosti spram vladajućih pravnih i političkih ideologija.</p> <p>b) Funkcionalni cilj: prepoznavanje i razumijevanje glavnih vrsta pravnih akata i modernih pravnih sustava, te uočavanje etičkih i socioloških vidova prava.</p> <p>c) Spoznajni cilj: upoznavanje sa središnjim problemom prava koji se očituje u odnosu između društvenog djelovanja, pozitivno pravnih normi i nad pozitivnih načela i vrijednosti, strukturom modernih pravnih sustava, napose strukturom pravnih normi, općim uvjetima postanka i funkcioniranja modernih pravnih sustava, glavnim pojmovnim i metodskim problemima, napose odnosnom pravne znanosti te političke i drugih društvenih znanosti.</p>
<i>1.2. Uvjeti za upis predmeta</i>
<i>1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet</i>
<p>Od studenata se očekuje da razviju:</p> <p>a) opće kompetencije: sažimanje i identificiranje ključnih činjenica i elemenata, sustavno i smisleno argumentiranje stajališta, pisano izražavanje.</p> <p>b) specifične kompetencije: prepoznavanje temeljnih pojmova, instituta, načela, funkcija i vrijednosti prava i države, kao i njihovo logičko povezivanje, prepoznavanje i razumijevanje glavnih vrsta izvora prava i modernih pravnih sustava, etičkih i socioloških vidova prava, vladajućih pravnih i političkih ideologija, te zauzimanje kritičkog stava prema njima.</p>

1.4. Sadržaj predmeta

I. TEMATSKA CJELINA: DRŽAVA I PRAVNI POREDAK

1. Pojam države

1.1. Društvene grupe, 1.2. Organizacija, 1.3. Moć, prisila, vlast, legitimnost i hijerarhija, 1.4. Država kao zajednica i kao organizacija, 1.5. Globalni i politički karakter države – politička vlast, 1.6. Suverenost državne vlasti, 1.7. Oružana, ekonomska i ideološka moć države, 1.8. Državno stanovništvo i teritorij, 1.9. Specifične funkcije državnopravnog poretka.

2. Sastav državne organizacije

2.1. Državne službene osobe, državni organi, nadležnost, 2.2. Vrste državnih organa, 2.3. Podjela rada u državi (četiri državne djelatnosti), 2.4. Hijerarhija u državi, 2.5. Ustavno-zakonodavna djelatnost – legislativa, 2.6. Izvršno-politička djelatnost – egzekutiva, 2.7. Pravosudna djelatnost, 2.8. Upravna djelatnost, 2.9. Državna organizacija Republike Hrvatske.

5. Pravni poredak i moralni poredak

5.0. Definicija prava (str. 115), 5.1. Deskriptivni i preskriptivni iskazi, 5.2. Društvena norma: funkcije i vrste, 5.3. Običajne, moralne i pravne norme, 5.4. Materijalni izvori pravnih normi: važni i konfliktni društveni odnosi, 5.5. Etički izvori pravnih normi: pravne vrijednosti, 5.5.1. Život i zdravlje, 5.5.2. Sloboda, 5.5.3. Pravednost, 5.5.4. Mir, 5.5.5. Pravna sigurnost, 5.6. Država i drugi tvorci pravnih normi, 5.7. Pravni sistem i proceduralnost prava.

II. TEMATSKA CJELINA: TEMELJNI PRAVNI POJMOVI, PRIMJENA I SISTEMATIZACIJA PRAVA

6. Pravna norma i normativni akti

6.1. Struktura pravne norme, 6.2. Delikt: protupravna radnja i krivnja, 6.3. Odgovornost, sankcija i kazne, 6.4. Pravna norma i pravne odredbe, 6.5. Vrste pravnih normi, 6.6. Pravni akt. Normativni pravni akti, 6.7. Hijerarhija pravnih normi i akata, formalni izvori prava, načelo zakonitosti, 6.8. Ustav (konstitucija), 6.9. Zakon, 6.10. Podzakonski akti, 6.11. Opći akti društvenih organizacija, 6.12. Običajno pravo, 6.13. Individualni pravni akti, 6.14. Važenje, pravednost i djelotvornost pravnih normi (akata).

7. Pravni odnos

7.1. Sastav i vrste pravnog odnosa, 7.2. Pravni subjekti, 7.3. Pravni objekti, 7.4. Pravno ovlaštenje i pravna obveza, 7.5. Zloupotreba pravnog ovlaštenja, 7.6. Zaštita pravnog ovlaštenja, 7.7. Nastanak i prestanak pravnog odnosa, 7.8. Pravne činjenice, 7.9. Pravne radnje – segmenti pravnih odnosa, 7.10. Pravna praznina.

8. Primjena pravne norme

8.1. Utvrđivanje važećih pravnih normi, 8.2. Tumačenje normativno pravnih odredaba, 8.3. Subjekti i tipovi tumačenja, 8.4. Pravila tumačenja – argumenti, 8.4.1. Jezično

tumačenje, 8.4.2. Ciljno (teleološko) tumačenje, 8.4.3. Sistematsko tumačenje, 8.4.4. Historijsko tumačenje, 8.4.5. Argumentum a contrario (razlog suprotnosti), 8.4.6. Argument analogije (sličnosti, asimili ad simile), 8.4.7. Argumentum a fortiori, 8.4.7.1. Argumentum a minori ad maius, 8.4.7.2. Argumentum a maiori ad minus, 8.4.8. Argument autoriteta, 8.4.9. Argument prirode stvari, 8.4.10. Argumentum ab absurdo, 8.4.11. Doslovno, prošireno i suženo tumačenje, 8.5. Popunjavanje pravnih praznina, 8.6. Podvođenje konkretnog slučaja pod opću normu i ostvarenje norme pravnim radnjama.

9. Sistematizacija pravnih normi

9.1. Hijerarhijski i znanstveni sistem pravnih normi, 9.2. Pravne ustanove i pravne grane, 9.3. Pravne grane i podgrane, 9.3.1. Ustavno pravo, 9.3.2. Obiteljsko (porodično) pravo, 9.3.3. Građansko pravo, 9.3.4. Trgovačko pravo, 9.3.5. Upravno pravo, 9.3.6. Radno i socijalno pravo, 9.3.7. Krivično (kazneno) pravo, 9.3.8. Sudski postupci (sudsko pravo), 9.3.9. Prometno (transportno) pravo, 9.3.10. Financijsko pravo, 9.3.11. Međunarodno privatno pravo, 9.3.12. Pravo zaštite prirode i ljudske okoline, 9.4. Pravna područja, 9.4.1. Materijalno i formalno pravo, 9.4.2. Javno i privatno pravo, 9.4.3. Državno pravo i autonomno pravo – pravni pluralizam, 9.4.4. Unutrašnje i međunarodno pravo.

1.5. Vrste izvođenja nastave		☒ predavanja	☐ samostalni zadaci				
		☐ seminari i radionice	☐ multimedija i mreža				
		☐ vježbe	☐ laboratorij				
		☐ obrazovanje na daljinu	☐ mentorski rad				
		☐ terenska nastava	☐ ostalo				
1.6. Komentari							
1.7. Obveze studenata							
Sukladno Pravilniku o studiju							
1.8. Praćenje rada studenata							
Pohađanje nastave	☒	Aktivnost u nastavi		Seminarski rad		Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit	☒	Usmeni ispit		Esej		Istraživanje	
Projekt	☐	Kontinuiran a provjera znanja		Referat		Praktični rad	

Portfolio							
<p><i>1.9. Ocjenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu</i></p>							
<p>Student može odabrati način polaganja ispita bilo putem dva kolokvija iz dijelova gradiva ili putem ispita iz cjelokupnog gradiva kako je ono obrađeno u udžbeniku Nikola Visković, Teorija prava i države, Zagreb, 2006.</p> <p>Kolokviji i ispit su u pravilu pisani.</p> <p>1. kolokvij obuhvaća gradivo iz udžbenika od str. 17-55 i 117-157, dok 2. kolokvij obuhvaća gradivo iz udžbenika od str. 159-292.</p> <p>Svaki kolokvij sastoji se od 12 pitanja. Da bi kolokvij bio pozitivno ocijenjen student mora točno odgovoriti barem na 50% pitanja (6 pitanja).</p> <p>Student koji ne pristupi kolokvijima ili ne položi kolokvije polaže ispit iz cjelokupnog gradiva.</p> <p>Student koji je položio jedan kolokvij polaže ispit samo iz onog dijela gradiva kojeg nije položio putem kolokvija.</p> <p>Ispit se sastoji od 24 pitanja, po 12 pitanja iz svakog od dva dijela gradiva obuhvaćenog kolokvijima. Da bi ispit bio pozitivno ocijenjen student mora točno odgovoriti barem na 50% pitanja (6 pitanja) iz svakog od dva dijela gradiva.</p>							
<p><i>1.10. Obvezatna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)</i></p>							
<p>Nikola Visković, Teorija prava i države, Zagreb, 2006.</p>							
<p><i>1.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)</i></p>							
<p>Perić, B., Struktura prava, Zagreb, 1994. Perić, B., Država i pravni sustav, Zagreb, 1992. Visković, N., Pojam prava, Split, 1981. Vrban, D., Država i pravo, Zagreb, 2003.</p>							
<p><i>1.12. Broj primjeraka obvezatne literature u odnosu na broj studenata koji trenutačno pohađaju nastavu na predmetu</i></p>							
<i>Naslov</i>				<i>Broj primjeraka</i>		<i>Broj studenata</i>	
<p><i>1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija</i></p>							

